

טרוטר איתן

★ דודי קיטור
★ מבערי סולר
★ ומזוט
★ שרות מבערי
ויסחופ

קריית טבעון
רח' העמק 2/ב
טל. 933543-04

דף ירו

ahet

שבעון ישראלי
בלתי מפלגתי
בשפה ההולנדית

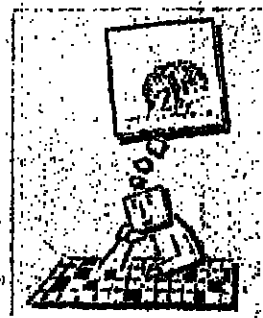
מדי שבוע חובר קריאה מעניין
ומשקל מסיבית המכילים באור
וחושבים
ועל לשיעור ברוחניות בכל
הארץ.
שלא נלווה לתר. 2011 בני ברק
תקבל לביתך דוגמת שיעור וזיכר.

מוסף קל המשמר בתנועה הקיבוצית מס' 199 9 בספטמבר 1986 ז' באלול תשמ"ז

יקבי גולן - שיכרון ההצלחה

קיבוצניקים ומושבינים הופכים ליין ויין - לזהב

הריכאון מאיים
במיוחד עם בוא
החורף. הריגשה
נוראה. כשיועדים שנה
שומר רבוא. 20 שנה
של התמודדות עם
מחלת נפש. ר' בעמ' 8.

חיואים וחזנים. משנה
אליהם מאפיקים.
עוהתפרסם בצילומי
מלווייה ממלחמת
לבנון. מצלם י"ס C.B.S.
ומוכר סרטי צבע ל"ר
8.B.C. ר' בעמ' 5.

מותו של ירד. איל
הון מאילון קורבן
ענישי בקיבוץ
מחזיק אלים וקמלני.
האם משדר הבריאות
נערך כראוי? ר' בעמ' 4.

קמרה אובסקורה. בית הספר לאמנות.

המחלקה ללימודי לימודי וקולנוע
המחלקה ללימודי לימודי וקולנוע פותחת שער לתלמי
האמנות והתקשורת העכשוויים ביותר. בפי
הסטודנט עומד האתגר המורכב של התמודדות
עם בימוי, צילום, תסריט, עריכה, מיקום,
עבודה עם שלחקים, תאורה וסאונד - והפיכתם
לעצירה אמנותית שלמה.
במחלקה הלימודים מתבססים על עובדים
הסטודנטים בצוותים על המקור סרטים.
במסגרת זו, ממלא כל סטודנט תפקיד שונה
בכל הפקת.
במחלקה ציוד מקצועי חדיש - צילום, תאורה
ועריכה - המגלים בתוכו טכנולוגיות מודרניות.
השליטה בציוד והיכולת להפיק ממנו את
המירב, מחייבים את הסטודנט לחפש מימנות
טכניות ברמה גבוהה.
התפקוד שיערכו במסגרת הלימודים יעסקו
בדרמה, תיעוד, וידאו-ארט, וידאו-קליפ,
תקשורת, פרסום ועוד - שחם רק חלק
מאפשרויותיו של מדיום רב עצמה זה
המשתלב כיום בכל תחומי התקשורת
האמנותית והמקצועית.

ההרשמה לשנת הלימודים 86/7
טמסי הרשמה וקטלוג שנת הלימודים 86/7
ניתן להשיג במזכירות בית הספר בימים א-ו'
בין השעות 10.00-20.00. תורשם יוצמן לזיכרון
קבלה ולאחריה לפגישת ייעוץ לקביעת משרת
שעות.

ההרשמה בימים אלה.
מספר המקומות מוגבל.

תי"א - רחוב אלנבי 57,
טל: 298291, 03-298191.
ירושלים - רחוב עמק רפאים 64,
טל: 02-668269.
חיפה - רחוב הנביאים 13,
טל: 04-662773.

לימודים לתואר אקדמי.
SCHOOL OF VISUAL ARTS
PRATT INSTITUTE בני-יורק, מבתי הספר
לאמנות הטובים בעולם ובני ספר נוספים,
מכירים בזמנית הלימודים של קמרה אובסקורה
ומזכים במקומות (TRANSFER CREDITS)
סטודנטים המעוניינים להמשיך בלימודים
לטואר אקדמי ראשון או שני. שם.

המחלקה לציור ומיכל
המחלקה לציור ומיכל פוסל בקמרה אובסקורה היא
מחלקת הציור והציוריות.
במחלקה הציור והציוריות פוסל בקמרה אובסקורה היא
מחלקת הציור והציוריות.
במחלקה הציור והציוריות פוסל בקמרה אובסקורה היא
מחלקת הציור והציוריות.

שני מסלולי לימוד.
בקמרה אובסקורה שני מסלולי לימוד. משרכת
לימודים מלאה, ומשרכת חלקית לסטודנט שלא
מן המנוון הסטודנט קורס או קורסים בודדים מתוך
רשימת קורסים וסטודנט לבחירה.
הלימודים מתקיימים משך כל שעות היום
מ-9.00 בבוקר ועד 10.00 בלילה.
הקורסים והסטודנט משובצים כל אחד מספר
ממנים במערכת השעות, עבודה המאפשרת
לחריב מערכת נוחה.

צוות המורים.
בקמרה אובסקורה למעלה מ-70 מורים ואנשי
סל, כולם אנשי מקצוע ואמנים יוצרים ופעילים
בתחום. רשימת המורים כוללת בנוסף על
אמנים בכירים מתחומי הלימוד העיקריים, שורה
של מרצים במקצועות: תולדות האמנות,
פילוסופיה, פסיכולוגיה, מוסיקה ועוד.

מלך מן המלך

קייץ קמילוני

באילון שוררת חרדה בעקבות מותו של הילד כהן, קורבן עלישי של החידק האלים מניגוקוקוס מיפוס B. יש תחושה, שמשרד הבריאות העתהה זמן רב מדי עד שהחליט לנקוט במיפול מונע

לפני הצגתו עדיין שיתק איל כהן בן השש מקיבוץ אילון, בכדורגל בצורה ספור על כאבי ראש אחר הצהריים עלה לו החום ולקראת חצות התלונן על כאבים בכל חלקי הגוף. בשתיים כלילה הבחין אביו בכתמים כחולים המתחילים להופיע על גופו של הילד. מראת כתמים אלה חילק גורא אדומה אצל הוראים והילד הוכחל במחלות לבית החולים בנוריה. כש שבוקר בנפטר איל. הסיפור הזה של כאבי ראש, חום, שטפי דם תת עוריים, הידיה הרמטיות בלחץ הדם והמוות הבחלי נמנע — מוכרים היטב באילון: הם חוזרים כאן בפעם השלישית. לפני שלוש שנים נפטרה באותו אופן בריק הילדה בריק אשכנזי, לפני שנתיים נפטר הילד פתח בריק והשנה איל, וכולם בחודשי הקיץ. בין מוח יולי לראשית ספטמבר.

התפרצות אלימה

ר"ד אורחן גיא, 15 שנה ורוא מקיבוץ אילון, מביי היטב את הסימפטומים הקליניים מכיוון נוסף: בני יפתח נפטר לפני שנתיים באותו אופן בריק. ר"ד גיא: "המחלה שרמזה אצלנו שלוש הפעירות היא מאד נדירה וספציפית והיא מכונה חסרתאוו פרדריקסון סינדרום". היא נגרמת על ידי חידק מניגוקוקוס מטיפוס B, השיד לקבוצת החידקים הגורמים בדרך כלל לדלקת קרום המוח. חידק זה מצוי בגורמם של 1:6 אחוז מהאוכלוסייה וכרגיל אינו גורם למחלה אצל הנושאים אותו, או אצל הילדים שנבדקו ממנו. העובדה והחידק הזה רק במגע מפה לפה: לא רך המים, ולא רך האוכל וכנראה אין כאן נענין של הגייה. ההרבה אפסית תוך חודש מהמגע, אבל לוקחים טווח כישותן של חודש מהמגע, כנגד חידק זה מטיפוס B, בניגוד לטיפוס C, A, לא נמצא עד היום כל חיסון. "למרות שחידק זה נתגלה לראשונה בקרומי המוח ומכאן שמו, מסביר ר"ד גיא, "בשלושת המקרים הספציפיים, שחיו באילון, לא אותנו כל סימנים קליניים מקרימים, שניתן לוות אותם עם מניגוקוקוס ודלקת קרום המוח, לא סכימטומים של המחלה ולא בבדיקה שלחור המוח. בשלושת המקרים לא נמצא חיסון עורף, תאפיין לדלקת קרום המוח, וחומר ששלשק בדיקור מעטור השדרה, והוא תגובה שלילית. כלומר, המחלה אירע עוד לפני שהחידק חדר למערכת העצבים. בדרך כלל, במצב של ויהם מניגוקוקואלי, הגורם לדלקת קרום המוח — ניתנת המחלה לריפוי, במקרים הספציפיים, שחיו אצלנו, תפק הויהם את כל המערכות ררך הדם ובעצמה כה, שתוך שעות נגרם לחולה הלם, כחוצאה ממניעה בבלוטת ויתרת הכליה המייצרת את האדרנלין, ונגרמת ידיה דרמאטית בלחץ הדם ושטפי דם תתעוריים. כאשר מבחינים ברימים התתעוריים הזה וזה כבר מצב של הלם, וזה כבר הסוף".

משרד הבריאות: נקטנו באמצעים מאד לא שיגרתיים

ר"ד עדיה בריקא, מלשכת הבריאות המחוזית בנצרת, מניבה על הטענות ומסבירה את עצמה השדר: "התלונן, המניגוקוקוס, הגורם לדלקת קרום המוח, הוא חידק נפוץ מאד מהבדקים, אך אין לרפואה תשובה ברורה. מרוע מחליט לפתח חידק לתקוף את הגוף ולגרום למחלה. בדיווחים הרשמיים, המתקבלים במשרד הבריאות, מתוארים 50-60 מקרים בשנה של דלקת קרום המוח חידקית (דלקת עוצבה). כך הכל, זה מעט מאד ורק חלק קטן מאד מאלו נגמרים בצורה מטאלית, המחור באילון, שהחידק התגנב בצורה כלכך אלימה, תסמנת ידועה אך נדירה מאד ויחידה מנייה, שהגוף אפילו לא הספיק להילחם. עכשיו שלשארבע שעות נפטר החולה, אפילו לפני שצורה דלקת עוצבה".

מרוע שלוש פעמים באילון דווקא — אין לנו תשובה. אני אישית עדיין חושבת, שה עשוי להיות מקרי. אך היות שמדובר בתסמונת כלכך נדירה, אין לנו מספיק חומר לערוך בדיקה סטטיסטית. מכל מקום, לאור החרדה המובנת והחששת הכבדים, התגייס משרד הבריאות ועשה ויעשה כל דבר למניעת ההשגת המקרים. כל התושבים, חקו המקובל בעולם ובמשרד הבריאות".

ר"ד יחזקאל בריק: גם אם אין להבדיל את המצב באפריקה, משרד הבריאות חייב לנקוט צעדים לא שגרתיים ולרדת מנהלים מקומיים

כיום חמישי שעבר, בשעת הצהריים, נאסף הקיבוץ כולו לאסיפת חירום בהשתתפותו של האפידמיולוג הראשי של משרד הבריאות חידק שורר, שואלת אם צעדים, שחיו באילון, חידק את החרדות, אך ללא הצלחת יתרה, והנה בבלוי, שאין למשרד הבריאות תשובות. אפילו לא יורעים באיזה כיוון ללכת. ר"ד יחזקאל בן דוד, רואם בכיתה כמל וחבר הקיבוץ, השמע באותה אסיפת דברים קשים כנגד טיפולו של המשרד במרשה. אומר בן דוד: "למרות שגם אנחנו במשק וגם משרד הבריאות חושבים היום באותו הכיוון, לדעתי, מה שהם מציעים ועושים — אינו מספיק. משום שכאשר מדברים על מחלה כזו צריך לחשוב על שלושה גורמים: התגנב (חידק), האנשים הסכיבי, קשה להיות, ששני הגורמים האחרונים הם יוצאי חלודה".

משרד הבריאות: נקטנו באמצעים מאד לא שיגרתיים

ר"ד עדיה בריקא, מלשכת הבריאות המחוזית בנצרת, מניבה על הטענות ומסבירה את עצמה השדר: "התלונן, המניגוקוקוס, הגורם לדלקת קרום המוח, הוא חידק נפוץ מאד מהבדקים, אך אין לרפואה תשובה ברורה. מרוע מחליט לפתח חידק לתקוף את הגוף ולגרום למחלה. בדיווחים הרשמיים, המתקבלים במשרד הבריאות, מתוארים 50-60 מקרים בשנה של דלקת קרום המוח חידקית (דלקת עוצבה). כך הכל, זה מעט מאד ורק חלק קטן מאד מאלו נגמרים בצורה מטאלית, המחור באילון, שהחידק התגנב בצורה כלכך אלימה, תסמנת ידועה אך נדירה מאד ויחידה מנייה, שהגוף אפילו לא הספיק להילחם. עכשיו שלשארבע שעות נפטר החולה, אפילו לפני שצורה דלקת עוצבה".

מרוע שלוש פעמים באילון דווקא — אין לנו תשובה. אני אישית עדיין חושבת, שה עשוי להיות מקרי. אך היות שמדובר בתסמונת כלכך נדירה, אין לנו מספיק חומר לערוך בדיקה סטטיסטית. מכל מקום, לאור החרדה המובנת והחששת הכבדים, התגייס משרד הבריאות ועשה ויעשה כל דבר למניעת ההשגת המקרים. כל התושבים, חקו המקובל בעולם ובמשרד הבריאות".

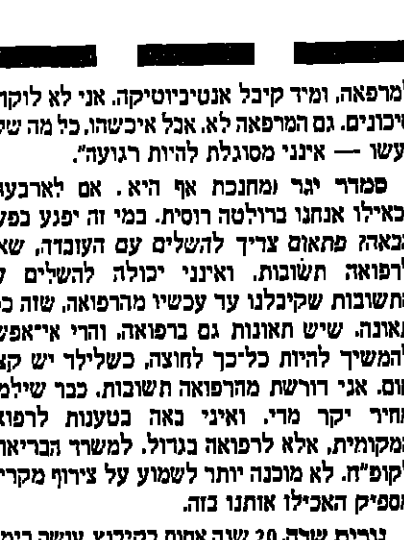
עופר נבו, מזכיר הקיבוץ: נמשך לחיץ על משרד הבריאות, עכשיו הם מתייחסים במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות

עופר נבו, המזכיר, נמשך לחיץ על משרד הבריאות, עכשיו הם מתייחסים במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות. בשלב זה נערכים בקיבוץ, בסיוע מומחים ידועי שם למחלות ויהומיות, למלחמה בחידק הקטלני, שבנילו הנשאים אותו אינם לוקים ביותר מאשר בריאות מתייחס במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות. בשלב זה נערכים בקיבוץ, בסיוע מומחים ידועי שם למחלות ויהומיות, למלחמה בחידק הקטלני, שבנילו הנשאים אותו אינם לוקים ביותר מאשר בריאות מתייחס במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות.

משרד הבריאות: נקטנו באמצעים מאד לא שיגרתיים

ר"ד עדיה בריקא, מלשכת הבריאות המחוזית בנצרת, מניבה על הטענות ומסבירה את עצמה השדר: "התלונן, המניגוקוקוס, הגורם לדלקת קרום המוח, הוא חידק נפוץ מאד מהבדקים, אך אין לרפואה תשובה ברורה. מרוע מחליט לפתח חידק לתקוף את הגוף ולגרום למחלה. בדיווחים הרשמיים, המתקבלים במשרד הבריאות, מתוארים 50-60 מקרים בשנה של דלקת קרום המוח חידקית (דלקת עוצבה). כך הכל, זה מעט מאד ורק חלק קטן מאד מאלו נגמרים בצורה מטאלית, המחור באילון, שהחידק התגנב בצורה כלכך אלימה, תסמנת ידועה אך נדירה מאד ויחידה מנייה, שהגוף אפילו לא הספיק להילחם. עכשיו שלשארבע שעות נפטר החולה, אפילו לפני שצורה דלקת עוצבה".

מרוע שלוש פעמים באילון דווקא — אין לנו תשובה. אני אישית עדיין חושבת, שה עשוי להיות מקרי. אך היות שמדובר בתסמונת כלכך נדירה, אין לנו מספיק חומר לערוך בדיקה סטטיסטית. מכל מקום, לאור החרדה המובנת והחששת הכבדים, התגייס משרד הבריאות ועשה ויעשה כל דבר למניעת ההשגת המקרים. כל התושבים, חקו המקובל בעולם ובמשרד הבריאות".

עופר נבו, מזכיר הקיבוץ: נמשך לחיץ על משרד הבריאות, עכשיו הם מתייחסים במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות

עופר נבו, המזכיר, נמשך לחיץ על משרד הבריאות, עכשיו הם מתייחסים במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות. בשלב זה נערכים בקיבוץ, בסיוע מומחים ידועי שם למחלות ויהומיות, למלחמה בחידק הקטלני, שבנילו הנשאים אותו אינם לוקים ביותר מאשר בריאות מתייחס במלוא הריצינות ויש נכונות לא רק להצהיר, אלא גם לעשות.

משרד הבריאות: נקטנו באמצעים מאד לא שיגרתיים

ר"ד עדיה בריקא, מלשכת הבריאות המחוזית בנצרת, מניבה על הטענות ומסבירה את עצמה השדר: "התלונן, המניגוקוקוס, הגורם לדלקת קרום המוח, הוא חידק נפוץ מאד מהבדקים, אך אין לרפואה תשובה ברורה. מרוע מחליט לפתח חידק לתקוף את הגוף ולגרום למחלה. בדיווחים הרשמיים, המתקבלים במשרד הבריאות, מתוארים 50-60 מקרים בשנה של דלקת קרום המוח חידקית (דלקת עוצבה). כך הכל, זה מעט מאד ורק חלק קטן מאד מאלו נגמרים בצורה מטאלית, המחור באילון, שהחידק התגנב בצורה כלכך אלימה, תסמנת ידועה אך נדירה מאד ויחידה מנייה, שהגוף אפילו לא הספיק להילחם. עכשיו שלשארבע שעות נפטר החולה, אפילו לפני שצורה דלקת עוצבה".

מרוע שלוש פעמים באילון דווקא — אין לנו תשובה. אני אישית עדיין חושבת, שה עשוי להיות מקרי. אך היות שמדובר בתסמונת כלכך נדירה, אין לנו מספיק חומר לערוך בדיקה סטטיסטית. מכל מקום, לאור החרדה המובנת והחששת הכבדים, התגייס משרד הבריאות ועשה ויעשה כל דבר למניעת ההשגת המקרים. כל התושבים, חקו המקובל בעולם ובמשרד הבריאות".

מה הולך

משה אלפרט (42) מאפיקים ויוסי אלמקיים (36) מבטריה הם הצוות של רשת הטליוויזיה האנטיקריטית C.B.S. בצפון הארץ. אלפרט ואלמקיים הם גם אפיקים הפקות. סרט טבע שלהם על נדירות הטקנאים נקנה על ידי רשתות הטליוויזיה הממלכתית של הולנד וצפתה, גם ה-B.B.C. רכשו את הסרט. שוכה של להתלהבות רבה. הטליוויזיה הישראלית מכנה לשלם עבור 500 דולר. אלפרט אומר, שה מה שהוא מקבל 4 מ' קיבוצים שממנים אותו יד עד הסרט.

משרד הבריאות: נקטנו באמצעים מאד לא שיגרתיים

ר"ד עדיה בריקא, מלשכת הבריאות המחוזית בנצרת, מניבה על הטענות ומסבירה את עצמה השדר: "התלונן, המניגוקוקוס, הגורם לדלקת קרום המוח, הוא חידק נפוץ מאד מהבדקים, אך אין לרפואה תשובה ברורה. מרוע מחליט לפתח חידק לתקוף את הגוף ולגרום למחלה. בדיווחים הרשמיים, המתקבלים במשרד הבריאות, מתוארים 50-60 מקרים בשנה של דלקת קרום המוח חידקית (דלקת עוצבה). כך הכל, זה מעט מאד ורק חלק קטן מאד מאלו נגמרים בצורה מטאלית, המחור באילון, שהחידק התגנב בצורה כלכך אלימה, תסמנת ידועה אך נדירה מאד ויחידה מנייה, שהגוף אפילו לא הספיק להילחם. עכשיו שלשארבע שעות נפטר החולה, אפילו לפני שצורה דלקת עוצבה".

מרוע שלוש פעמים באילון דווקא — אין לנו תשובה. אני אישית עדיין חושבת, שה עשוי להיות מקרי. אך היות שמדובר בתסמונת כלכך נדירה, אין לנו מספיק חומר לערוך בדיקה סטטיסטית. מכל מקום, לאור החרדה המובנת והחששת הכבדים, התגייס משרד הבריאות ועשה ויעשה כל דבר למניעת ההשגת המקרים. כל התושבים, חקו המקובל בעולם ובמשרד הבריאות".

מה הולך

משה אלפרט (42) מאפיקים ויוסי אלמקיים (36) מבטריה הם הצוות של רשת הטליוויזיה האנטיקריטית C.B.S. בצפון הארץ. אלפרט ואלמקיים הם גם אפיקים הפקות. סרט טבע שלהם על נדירות הטקנאים נקנה על ידי רשתות הטליוויזיה הממלכתית של הולנד וצפתה, גם ה-B.B.C. רכשו את הסרט. שוכה של להתלהבות רבה. הטליוויזיה הישראלית מכנה לשלם עבור 500 דולר. אלפרט אומר, שה מה שהוא מקבל 4 מ' קיבוצים שממנים אותו יד עד הסרט.

משרד הבריאות: נקטנו באמצעים מאד לא שיגרתיים

ר"ד עדיה בריקא, מלשכת הבריאות המחוזית בנצרת, מניבה על הטענות ומסבירה את עצמה השדר: "התלונן, המניגוקוקוס, הגורם לדלקת קרום המוח, הוא חידק נפוץ מאד מהבדקים, אך אין לרפואה תשובה ברורה. מרוע מחליט לפתח חידק לתקוף את הגוף ולגרום למחלה. בדיווחים הרשמיים, המתקבלים במשרד הבריאות, מתוארים 50-60 מקרים בשנה של דלקת קרום המוח חידקית (דלקת עוצבה). כך הכל, זה מעט מאד ורק חלק קטן מאד מאלו נגמרים בצורה מטאלית, המחור באילון, שהחידק התגנב בצורה כלכך אלימה, תסמנת ידועה אך נדירה מאד ויחידה מנייה, שהגוף אפילו לא הספיק להילחם. עכשיו שלשארבע שעות נפטר החולה, אפילו לפני שצורה דלקת עוצבה".

מרוע שלוש פעמים באילון דווקא — אין לנו תשובה. אני אישית עדיין חושבת, שה עשוי להיות מקרי. אך היות שמדובר בתסמונת כלכך נדירה, אין לנו מספיק חומר לערוך בדיקה סטטיסטית. מכל מקום, לאור החרדה המובנת והחששת הכבדים, התגייס משרד הבריאות ועשה ויעשה כל דבר למניעת ההשגת המקרים. כל התושבים, חקו המקובל בעולם ובמשרד הבריאות".

ס.ג. אלקטרוניקה בע"מ
מחלקת שירות

מעבדה מרכזית לחיקוי מערכות סטריאו

- * רסיברים * פטיפונים * טייפים *
- * רמקולים * רדיו טייפים * וידאו *
- * חלקי חילוף אורגינליים *
- * ניתן לתקן גם את מגברי ה-2006 SG *
- * אמינות, אחריות, שרות מהיר ומקצועי *
- * הנחה מיוחדת לחברי קיבוצים *
- * התשלום בהמחאות *

תל-אביב, רח' פינסקר 59, טל' 287926, 03-298925

דירת נופש
מבצע מיוחד לקיבוצים

במחיר החל מ-**25 ש"ח ללילה**

ועוד פחות מזה ליותר נופשים

המחיר מתייחס לימי אמצע השבוע (לא כולל חגים) מנימום 3 לילות

הומטל מציעה דירות נופש ב: אילת * מבריה * נתיב העשרה * ובנתיבים הגדולים

הומטל: שרות חמנות בסלון במסעדות כרטיסי אשראי

לפרטים והזמנות: ירושלים 02-225062, 04-674256, 02-244539, 03-289141/2, 059-74927, 067-907801

הומטל - זה לא רק חדר - זה בית

פילוג בתנועה הקיבוצית

האם צפוי פילוג בתנועה הקיבוצית בין אלה שכבר הזמינו את מערך ניקוי התבניות והכלים הגדולים של פלם לבין אלה שעדיין לא הזמינו?

KEY
לייט פוינט קרני תכלת

הדווע הרב כיוונית של PIVOTELLI

אביזרי חשמל ותאורה לבית, לגן, למועדונים, למסעדות ולמפעלי תעשייה.

לטלוויזיה, לרמקולים, למסופים וכו'.

הירוק 295 ת"ר 63504 טל' 449029, 445288

מחמאת אלה בכל יום
ראוי להציע על סף
חורב של מחלקת
התעוד והחקירות
הביקורתיות שהחיס
צומחת שוב (במאי -
גור מסלול מוסר)

מחמד דוד דקע לטורען. משכנים הוציאים
ניגונים מעליהם: בזהב וברזל חלחלה הקבוצה
יונה והדממות מיוחדת במינה להלחין תוכנית
חדשה. חשביה נבחרו בתבונה את הטוב והיפה
מקבוצתו. כשרת ההפקה היתה לאחד תוכנית,
תעשה קצת ענין טוב על ידי הצגתם בקבוצתם
מן שרתן קבוצה טוב והחיבתו (או לא מווייתם)
לא הפעלה הקבוצה בלעיס שטיחן "מן הקיבוצ'
דן בפרק, חי משלים בלעיסה מקצרתם וזוהים
הוציאים אל עצמם ואל הסדרה: למעשה
תוכנית היתה אמורה להיות מופקת על-ידי
הסדרה והישראלית, אך בסוגה מתוכנית
על האחרון: נתנה הכרירה לוותר להוציא
הסדרה, או להתאמץ ולהשקיע ולבצע את
הפקה בכתותיהם.
היך מרדע לא הערפה הכרירה, לוותר ולהסדר
הדמנות" (הדממות למות) אלא ורואה להתאמץ
להשקיע ולבצע. כך את כן – האסולוגיטיקה
את אינה במקומה ולא משום שיש במה
התאמנות ואין אלא שאין בה כדי לשכנע, אשר
משך היה שאל ליצור את הסדר.

11 ר כדי כך ממאיר כוחה של העיתונות, שאפילו את יתד נאמן, קריית יערינאי וטסאן הפגל הליטאי באבנ"י, היא סותמת, ולעיתים לא רחוקות, את מחוזות איהאמת. קרי: העיתונות, לא רק שאינו מתחזק מדבר שקר, הוא מתקרב אליו מאוד. הוא בעצם השקמ עצמו.

וְכִלְכִּילִית.
 - וְאִשְׁרֵי לְחַלּוּצֹתָ?
 שׁוֹם כְּלוֹם. הַתְּקוּן אִמֹר, בְּעֵינֵיךָ הוּא.
 שְׁמוֹשְׁתָּ תַפְסֵר שְׁתֻּחָתִי בִּמְדֵי יִכְלֹחַ
 בְּדִבְחָתָא, בִּשְׂכִית הַקְּבֻדָּתִי. שֶׁלֹּא יִזְכֵּר
 אֶל יִשְׁלֵם. הַבּוֹחֶה אֶל מִשְׁרֹשׁ לִהְיוֹת, כְּלוֹמַר,
 לַפְסוֹר מִתְּשׁוּלֹם אִתִּי שֶׁאֵינִי יִכְלֹם לִעֲמֹד
 בו.
 יִקְרָאֲלִם מְנוּחַ מִזֶּמֶן הַחֲבָתָה?
 כִּלְכֵּל אֶל. עַל מִכְתּוֹת זָהָב, אִמֹר וְהִרְגִּנְתָּ
 שֶׁל חֲלוּצִים. שְׂקִינֵשׁ לְהַקְדֹּת לְחֵם חֲלָקָה
 בְּבִית הַקְּבֻדָּתִי שְׁלֵנוּ, אִפִּילוּ אֶל מִשְׁרֹשׁ לִעֲמֹד.
 מִדּוּעַ לֹא תִגְרִישׁ תַּבְעִית רִיבָה נָגַד וְהָרָה
 נֶאֱמָר?
 - שֶׁ חֲבֵרִשׁ שׁוֹרְשֵׁיכֶם עַל הוּא, לֹא הִיְיָו רִדְחָה
 לְהִיְיָו בְּרִיטֵשׁ.

— קשה להיפרד מן הוויכוח, אני צופה
— מקשיים. תהיה לי שנה לא קלה מדי שנה, אני
מאוד אוהבת את הביתה שלי, ומצפה לה שנה
יפהפה ונראים
מעיינים מסעלים
השובים בזה אני
מתחננת.
— אבל לא להורים
— ודוקא אל
רבים מתנתי
בהרגשות חובות
דים (העשירות)
בחןן ור (בבטן).
אני

[illegible][illegible]

- ספר קריאת פסח ראיתו
 רוב הספרים. שני קורא, הם בתחום
 חזקונו. ולואי האצילית לתחנות סוף סוף
 במספר ששמונים לי. ועוד, וכו'.
 "כרם", עין קורא, "אזהב", שני ראיתו
 ירמיהו, "כרונות מאפריקה" ושני אצבעות
 "אצידור", סוף סוף. ראיתו גם את
 "אנאור".
 ונתקל על ריטה.
 - תמסל, האל סוף היא בחזלת סוכה. כל
 ההנהגה קצת רחוקה משאר נוסח אמריקה,
 כל ילד יש ממה לילדונה.
 - תרבות בקיבוץ בבר נתנו
 תאמול נתנו חצי ים "שקיהו", ש
 קונה בעצומה. האקסטרט אקטיבי עממי
 ישות ריכוז העבודה, ומסכה לי שבוע
 ממרה.
 - את הרווח השקעונו אירן מבר, איתו
 אהיו שקעונו. משהו נתון לי להשתמש
 בכסף אירן עממי ליתן את תחילת הוזה.
 - משקשוקי. מן צריך את זה נכון להסע
 ים עני לי. הכיבוש הוזה. איתו הורחלת איתו

[illegible]

היה זה מציור חזוני, שבו מופיע
האחראים לכלכלה במדינת ישראל
בנה בשוק, ואל
דורקט דמילר
הברי דמילר
ממשלה דרד שלא
לדורקט דמילר
ואני אחת.
דוד (ממין)
גרוסמן (ממין)
עו. אהרן דמילר
סמך דמילר
למנה. אחמד דמילר ודמילר
אין לי ישיבות. אבל יש לי שלטון קטן
קודרת בספרת וגם מחברת ל"על
משבו" ומסדרת תיקים ותיירות".

[illegible]

היה באופוזיציה ציורית אותו מעט, לא
העלתי תשובה את המות הפיסית, רק אחרי
כמה חודשי עבודה קשה והמון פיסיות.
שכננר היה ראש-ממשלה, חפסתי את הנשמה
שלו. אחרי חצות מיומנו מיוזבן בפרופורציה
הגדירות כל באף לשמיים. חזיתי הסגנר
ביחס לפה ומבט הכלב המוכה בעיניים. את זה
היה קשה לי לחפוט.
בני היל הפכרתי שלי. כלכך קל לצויר
אותו. שפרטיו היו לי גרשות מאור
השמש.

[illegible]

וְמָה אַתֶּם עֹשִׂימָם בְּשִׁבְלֵי מַדִּינָה?

ממתחל על ראש-ההמלכה, אם אשתו לא יחד. מדי בקרסטור על המוכרז או מנהל המפעל או המאמרת למכסכה, הם יעקפו אתי במדרכות ולא יבישו אתי לשולחן חדר האוכל.

הארבלים קרז

כאן נזר מסעיק, כדי שלא יקרו. כשרח"תי ללצניק התלמטס ככתם, בעלון הקובצו ואני גם כותחם פק וישו) כניסה תריפה מיושר. גרביש לא תלמטס ליקולקול ששאלתי. חישובי של של רוחה והפסד. של שחמט המחיר גורם לי להחליט בצירוס החיבים על בוא הקרן או להחליט ענות הפטוריות.

אתה מקבלת תגובות על התקצורות

— שלד?
— פנסיונרים מדיקנים שולחים לי למעמדם
רעיונות. אפילו מפרטים מה ואך לזייר.
איש אחד שלהם לי קריקטורה שלי שגורה
בזייתו, ובתבה עליה "טועל".
— ונבנעת?
— אטנם אין לי בנעות לחצוק על עצמי.
אבל אני גם גריש מאוד לכל מלח ביקורת
ונבנע בקלות.

[illegible][illegible]

במיומנות הטכנית, שהשתפרו מאוד, בבטיחות ההצטרפות והפרטות לטובת התחזות הבטיחותיים והפרטות על פני השטח, בספרו החדש יתגלה אמנם הרישום של מושיק'ל, מרדכי, אסתי ובלתי חסרי כבדאותה. יקראו שמו יהיה גם משורר וחופשי רך, וספוטנטיא משהו. הרמות התמורות ביצירה על מפורש שלחו ביצור, וראוי אני הרבה יותר מפורש וטוב משהיה". כל מקום, מלבד את יצירתו במשיק כל המור, עניין את נראה כמו

סמבטיון וסמולט בן הסייגאן ודורו לרוב
אחות ודלת שמצעת שלוש. כנראה מעולם
מה מחזיק את הקריקטוריסט?
"איני מצויר רברים שמחזיקים אתי; אלא
"רברים שמצענבים, את מפתחים אתי. אני צאיר ל
מושרש ככפן שול של גיבור חזקתים. די
לחשוקת האמיים והמפחדים שבו. אני זוכר שנה
למחת לבנון. כבקושר עננים באופק
שנפעלו לארשונה צליליים צורניים על חוכנית
לדור חדש לבנון, בקיעות לבסא את חזקות
והסלידה ממלחמה של האזרח וקטן, והסר

יכולת להשפיע וטובתו. והרינה אחי שירות
והלב של כמה מוסיקאים. בראשם שרון,
השבושקשקש הצליח את הכוח והעמדה שלהם
ברגעי, זה היה בסמיכות מורים.
ששירה התובנית מעל הפק.
אבל גם ששירה המחמדה עדיין דוית
נעו, ולחיות בברב.
— נכון. לקח לי קצת זמן עד שהבנתי מה קורה
שחזרתי לעצמי. את השבש, שבמינים
הראשונים למלחמה שום דבר לא פורטיונים את
לכלול. וזהו גם הוראה לחברים במלחמה. איזה

"יפלק אסר עלי לבנא את החד הדבע. בענין
 זה היתה חשיפה רבה למערכת "רבי" היתה
 ג'טייה. שלא לתקוף את לבני החד הזה. אחי הכל,
 שחזרתי לזכור. שבתחילה רובו על מבצע קטן
 בקצו. אבל לא לקר הרבה ומד נר שחזרתי
 לעצמי, ועד שהזכרתי תחילה לצאת
 בקריקטורות במלוא הירחונים.
 אתה נחמה בבר"ר מתושב מורחל?
 צ. כנכוח. אם נמנעתי לא פעם מלתקוף
 אתה כנראה בטח את כעל הבית, והסתדרות, או היה
 משום שאתי עצמי שיערתי, ששדרידי לא היה

ותקבלו. מעט מאוד קריקטורות שציינתם לא רושטנו. היתה, למשל, אות נגד הכפיה הרחית. שצבע נראה אברך כלשהו וכתובת אומינים. וישנה גומל כלי חרש ישרן, ומכונת עליו "הכפיה הרחית". האסוציאציה היתה כנראה קשה מדי. קריקטורה אחת, בתקופה הסוערת של ערב הכהונות, וגם היא הציגה את בניו בלילגול רדיקליסטי, וזה היה נראה מזגזג לאחדים. כן פעם גיליתו העדויות בעקבות שלי. יצירת סדרת קריקטורות על ירוחם משל. משכוריו לא התרגלנים גיליתו שבאותה מח

[illegible][illegible]

חשובים שעל סדר
היום קשים לטיפול
בזמן מרה. אבל
להתעניע?
— איילי למישורו
מרחיבים?
— ואם כן, אתה
תושב שאספר לך?
יום מ'פ כבר היה לך
— אי לא יודעת מה זה כ"ב, אבל היתה לי
הרבה נחת ודיוח כשנודע לי על ההחלטה שלא

בְּרֵשֶׁת אֵל הוּא גִּירָא. מִיִּצְחָק בְּנוֹשֶׁל לֵא
וְהָיָה לִי בֵרִי, כְּמוֹ שֶׁאָמַר אֹהֵל, לִצְלָל
לְבָרְכָא וְלִדְעֵי לָהֶם אֶת הַהוֹדָעָה הַמְשֻׁמָּת.
אֲמָן, אֲמָן, לֵא מֵאִישְׁרָתִי שֶׁנִּשְׁבַּח טוֹפֵל
בְּדוֹר לִשְׁתַּלְּבוֹת, לֵא עַל מִסֵּי עֲקוּרֵי.
כִּנְכָל וְאֵת, שֶׁהִרְשֵׁה טוֹכֵה, כְּשֶׁמְצַלִּיחִים
לְפָחוֹת בֵּיעָה אֲנֹשִׁית.
אֲמָן (וְהַחֲדָה) בְּרֵשֶׁן שֶׁטֶס (עִידְנִירִי)
כִּנְכָל הַנֶּחֱדָה הָאֵת הַסִּפְקִי לִקְחַת 5 יָמִי
שֶׁנִּשְׁבַּח בְּדוֹשְׁלִים. וְזֶה שֶׁאֵר הַיָּמִים עוֹרְכִים עַל
הַנֶּחֱדָה הַמְבֻרָה לֵעֵר, בְּנוֹשֶׁל
הַקְּדוֹשִׁים וְהַבְּעוּרִי הַכִּסְפִּים שֶׁל

הנכנסת. שמהכנסת פתעם צמימים כשבור.
תגדור מאפשרת לי להתפנות לאותם נושאים.
המבקש קופחם עבודת הכנסת אני לא מגיע
ל"לידים".
אתה רומז אולי ליוזמת התגמולות
ידועה?

אם אתה מתכוון לרומאציה, אז אני לא בין
האלה שתולים בה הרבה תקוות. מדובר,
דווקא, במין עגל זזה, שהכל מתפללים לו
לחיות, לזכות, ולחזור, וסופו שתגלה כזב.
הרי כבר קיבלתם הסכחות לעתיד טוב
ותר.

אתה נמסה למשוך אותי כלשון, אני לא
אניין להסכחות ודברים. אני מאמין
במעשים, ולעצמי הם לא מתרחשים.

המקור היחידים נרדמו. שחשבתם
השלישייה של השלש-משקוק, ואתה
יש לי תוכנית ממשל לסוגיית ההיסים בין
היחידים הללו. ואני מעל לא מעט בתחום
הלעני הספציפי של גיראליה לא
בנכונות. כל עוד צועקים הפוליטיקאים,
היאל אי אפשר לפעול בחיגוי, אני אמר
הפעולה שקטה ואולי איתם לה. אנסה
לשכנע את חברי גיראליה, בנימוקים
תוצמדים ולאומיים. לומר על הרעון, אולי
למנואל לרטימבה, אם לא היום או מחר.
הוא יחליט על זה.

הוא צוין להיעשות בצורה חברתית ושקטנה.
לא בעקבות ואיומים שאינם תורמים מאומה.

**איך בילו גלעד
(תלמיד) וארנת
(מורה) את החופש
הגדול, ומה עושים
ענחמן, חייקה וגרשון
(ח"כים) כשהכנסת**

בפגרה

לעד נרקיס (ידימרכי), עולה
לכיתה ו': "קמנו בשמונה וחצי,
אחריכר אכלנו ארוחת בוקר, אחר-
כך עברנו בבית או במשק ילויים,
אחריכר הלכנו לבתיכ, אחריכר
היתה ארוחת צהריים, אחריכר מנות
צהריים..."

— אייזען מ'ן חופש'ה. שטיציק לנח'ה
— צו צווייטן
לא גורא. זה היה רק שעה ולא היה חובה
לשיון. היה אפשר גם לקרוא.
— ומח' אתה
— עשית?
— קראתי. גמרת'
המון ספרים של
קארל מאי. אה.
הייתה לנו גם
קייטנה 4 ימים

בעידן השומט,
 ואיך היה?
 — כסדר, ואיך, ומי
 שרצה נסע עם
 ההורים לכיתה.
 — גם אתה?
 — נסעתי לח"א עם אמא. ראיתי סרט
 מצויני, תרגיל לשוטרים מתחילים... אה
 אכלתי גם פלאפל וגבדלה.
 ואתה שמח לחזור ללימודים?
 — כן, מאוד שמח.

קצת עצוב וקצת שמח.
 — למה עצוב?
 — שבנמר החושש הגדול.
 — ולמה שמח?
 — כי אמא שמחה.
 — ברצת לשר (דימורכב). מורה בכיתות יסודי;
 והוא לא חתר ומן העצמי. הסמקתי לעשות
 יתרונים שלא הסמקתי כל השנה. נסעתי לת"א
 — כל העניינים שלי, הצלחתי להיות עם ילדי
 — לפחות חצי שעה. במשך היום. הייתי בסינטינא
 — גם ילדי הביתה. שמרתי שבוע לילה ותחתי

המורים באמת ראוים לחופשה ארוכה
לדבר?
אני לא בטוח בכלל שזו חופשה. מחוראה
כן, אבל עדיין נשארו למורה כל כך
רובה הכנות, שאינו יכול לעזיבתן, אם הוא
רצה להתחיל את
השנה מוכן כמו
שצריך.
— ההכנות האלה

היה נקודת
התשובה ביום
העבודה של
המורה:
— למורה בחינוך
משתתף יש, אמנם,
ומן לעסוק בהכנת
העבודה.

אנחנו מסתובבים בעיר רחוקה על המדפים
במידה מסוימת, תמיד לראות סוף
האנוסות מתעוררים כולם ומבשרים את הפסח
בצאת לחופש, ואז מתחילים לחזור על
המסורות. שווקא בסוף אוגוסט זקוקים לימי
בכדי, כשהכל נובע מהמסורת התורנית
המקומית והם יי מתקשים. מוצאם לחבוצ
המסורתית, שיתרנו כפי יכולתם, אבל מוצאם
לחיים שחלמים את השמן הדחוס להם
מבלי לתת להם את ההרגשה
התורניתית להם טובה.

דילמה

שקט, עד שהכל יתחיל שוב: פגית ללימודים. ברוכים אישים, הרב רשומה, שכנעו הפנים שיותר על לימודים! ומאבק של צעירים על מקום ריאלי ברשימה.

הכל כבר נכתב ולא אבא לחדש בגושא. וכל זאת, נראה לי, שתקופה זו, שבין שתי העונות של לחצים, היא הזמן לחשוב בשקט. כדי לשנות (אולי) משהו, שהם ביטוי להשקפה מיושנת ומנוכנת, המטעה היום את הציבור. השתלמותי, משמע שנים של לימוד על-תיכונים לחזור צבא. עד שנת ה'80, כאשר במדינת הצעירה היו ח' כיתות חובה - חובה ואח"כ ט' כיתות, הקיבוץ העניק רב כיתות לכל. ספחנו לעצמנו על שכמנו בגאווה. בן קיבוץ שסיים י"ב כיתות במוסד החינוכי, כבר היה שלם בחינוכו ובהשכלתו ומקומו להיות חבר קיבוץ. לפעמים, הייתה אפשרות להסיף ולהעשיר במשהו את השכלתו - ואז היה "משלח" מספר חודשים בענף המסעים, או הרפת, או ריכוז משק, וכמו כן בחתום החברתי איריאולוגי בגבעת חביבה. וזה לא! אוניברסיטה הייתה מוזר לתלום צעיר אשר לזכות הכל הריגש צורך להמשיך ללמוד. הייתה דרך אחת לפתור: הרואה, סמינר הקיבוצים.

היום, בסוף שנות ה'80, לימוד על-תיכונים 3

אנכרוניזם מוזיק

בקיבוצים סיכמו כבר מזמן על רשימת ה"לומדים בשנה הבאה". כעת לפנינו חצי שנה של

שנים היו לימוד יסודי, מובן מאליו בכל העולם המפותח והמתקדם בקצב מסחרר, אשר אליו קיבוץ מתיימר להשתוות.

במספר התינוקות

הכל - "בקיבוץ הכל יגיע ללימודים, זה רק עניין של המתנה של שנה-שנתיים" - פירשו, שלימוד על-תיכונים אינו ניתן לכל כמו עד כיתה י"ב.

לימוד על-תיכונים זהו מצרך, שהקיבוץ מחלק בהתאם לתקציב מסוים, כמו שמחלקים טלוויזיות ונסיעות בידור לחיל. למצרך זה של מתחרות, כל חבר יגיע לפי תורה, לפי הקצב שהתקציב מחייב. והרי כל חרייה היא הצטרפות לשנים הבאות.

לשם מה רוחים בשנה הבאה יהיו פחות צעירים? היום יש לנו כבר מספיק בעלי השכלה אינני גורם, כשגולל דרייה בלימודים הבנים עובדים ואם כי גם זה כבר קרה, ולא מעט, לראובנו ולחטאנו. אבל דבר אחד ברור - צמצום מספר ה"לומדים" מתאפשר, רק כאשר הבנים עובדים, או מתיאשים מן המאבק (גורם הקיבוץ, או מה הטעם בדרייתו התואר - רוצאים ללמוד, מאין יוצאים? הצעיר שיר לסיור עבודה?

אין זה חידוש משנות ה'80: בכל משפחה, לא ענייה בכל העולם שמעל לטק העני, הגיע ל"לומדים" מגיל 6 עד לגיל 21. זה מובן מאליו בישראל, ולעצור דרכי חייבים כ"4 שנים של שירות צבאי: הבנים אשמים וחייבים עונש? ואם הצעיר וקול לשנת בטלה, וקול להתאחד מן ההון המושקע של המשטר הצבאי (אם לא נרדע מזה כבר החמיץ את ההזדמנות ללמוד? כי הרי כבר יא לחיל ולא יצא ל"לומדים", עוד בחורנו לקצין, וכך, בתבוסה על שלושת המושגים הנ"ל, הנו מגיעים למשגשג של "בכפף השתלמותי" - אנכרוניזם שאבד עליו כלת, כאשר מורכב על לימוד בסיסי של 3 שנים על-תיכונים לחזור צבא סביר להניח, שמבוגרים (מגיל 35 והלאה) בעלי משפחה, חיים בקיבוץ, וקוקים, בשלכ מסוים של חזיים, ל"לומדים" - והרינו - להשתלמותי צורך העני, מערכת החינוך, הצבים והחזיים, הסבה מקצועית, שאיפת אישיות הם רק דוגמאות של סיבות אפשריות.

לביצוע השתלמותי אלה, הקיבוץ יקבע מסה, כדי לוות את קצב היציאה הזמנית ממעגל העבודה התינוקות.

ישאל השואל: "צעירים ייצאו ללמוד לא הגבלה" תשובה: מספר ה"לומדים" ייקבע במספר התינוקות שנולדו לפני 25 שנים.

היבטים למסע

תמוה בעיני, שהמוסד המכתיב לנו את הנומרוס בחינוך ה"לומדים", התנהגה שלטו - מוכיחה הקב"ה, יסולה ביישבתה, כ"23.86, להחליט על "קיצוץ" של 10% במסכת השתלמותי הבחירה נוספת, למרות שרכות המחלקה להשכלה הבחירה כאותה ישיבה, שיש מצוקות קשות כשכמות הצעירות של קיבוצים בגלל מסכת השתלמותי, מוכיחה הקב"ה גורל אחרת מבניסית, לקיבוצים - אחוזים של אנכרוניזם לאלכסוניות שנות, כאלו, שלימוד בסיסי הוא דרישה אישית של צעירים, דרישה שאינה חשבה לקיבוץ ועל כן נחלק לפי תקציב מבניסית, כמו יור דרישה למתחרות.

המונח: מבכח השתלמותי

הוא אנכרוניזם שאבד עליו הכלת כאשר מדובר על לימוד של שלוש שנים על תיכונים לחזור צבא.

היום, בסוף שנות ה'80, זהו לימוד יסודי, מובן מאליו בכל העולם המפותח והמתקדם, אליו מתיימר הקיבוץ להשתוות.

לא, אינני נקלט חדש בקיבוץ, ואפילו משמי על בעיות הקיבוץ - בעיות כלכליות, חברתיות, ערכיות, נכונים, ועוד ועוד (שלא נרדע מצרות), אבל, האם מניעת לימודים, או דחייתם פותרת איזשהו בעיה?

"קיצוץ בלימודים" של צעירים, כ"לפתור בעיות הקיבוץ", מוכיח לי בדיחה ישנה:

- "מה אתה מחפש עכשיו בלילה?"

- "אבירתי מפתח".

- "בריון כאן מחמת לפנס?"

- "לא - אבל כאן יותר קל לחפש".

מניעת לימודים על-תיכונים כמו בכרית העני עלי אנתון רוצים וחייבים לטפס, כדי להגיע למה ההכרחית לחמש קיבוצי (וכמה שכן מאחרים), חסרים אנשים לעבודה, מפני שהבנים עובד, ולא מפני שהבנים לומדים!

הקיבוץ וקוק, כמו אחרי לנשימה, לבנים בעלי השכלה על-תיכונים בכלכלה, בחקלאות ובתורה לקידום הענפים: חינוך, מבטיבולוגיה ובטוויולוגיה - לקידום ולניהול יעיל של החברה בפילוסופיה ובמשפטים - לעידון ולתאמת אורח החיים של קיבוץ למציאות העכשווית, השונה כל כך ממה שהיתה לפני 40 שנה.

אין מה לדחות, בכל שנה יתחילו ללמוד קבוצת חוזרי צבא ובכל שנה תצטרף לקיבוץ קבוצת חוזרי אוניברסיטה.

לדעת, בעיית הקיבוץ היום היא עובדת הבנים בעיית הקיבוץ מחר (ובטוח קצת ביום) - תזיה רצון הבנים להצטרף לקיבוץ - בנים שלמדו בתחומים שונים ומגוונים רוצים למצוא חיי קיבוץ עם מקצועם, בנים שרוצים להיות בקיבוץ המשתלב והנחוץ למדינה במציאות של חיים, ולא של שנות ה'80, ואין לנו, אם כן, למנוע מהמורות עם הבעיה ננסה להכניס אותה למישור סרוס: מקצועי.

בוא נחפש את המפתח לבעיות שלנו במקום שהוא אבד לנו, לא במקום שקל לחפש, אבל כלת אפשרי למצוא.

חיים בנעני (נעש)

מה הולך

שחור ולבן

העונה האחרונה היתה מוצלחת מאוד ל"אימפריית השחמט הקיבוצית של כפר-מסריק/עין-המפרץ. אך יצחק היכל, האיש הצנוע שמאחורי הסיפור, מלא חששות

אימפריית השחמט הקיבוצי היא בכפר-מסריק, א ליור ירוק, כפר מסריק/עין-המפרץ, היסטוריה בת 40 שנה של פעילות שחמטאית ענפה: עשרות שחמטאים מעילים ברמת שנות, קבוצות בליגות ובהן אלופים של התשיעיות העבריות (יורם בריאב, יצחק בנן, יעקב סיר ולחורנו) וגם בנורמן, ששמותיהם מוכרים היטב לשוחרי הענף.

אם תבוא נשעני כפר מסריק ותאמר, "שחמט" - תופנה מיד אל יצחק היכל, כבר קרוב ל"40 שנה הוא עוסק בפעילות שחמטאית בקיבוץ ובאזור. קם בבוקר עם השחמט ונשם אותו 24 שעות ביממה. בעזרי ילד חול לשחק שח, לאורך הגיע נכדו כעצם ימי מלחמת העולם השנייה והתחנך בחורר, שירותו בבריגדה לא מע מעט לפתור את חירות השח בעיתונות ומשחק פתרון מאישים, ועריין שמורים עימו כלי המשחק, שקה או בשקם, אותם נשא לכל מקום ששורים נסאגים של תורה, בתוך שתי קופסאות של סוכריות. כשחור מהבריגדה נתפנה יצחק לארגן בכפר מסריק קיבוץ, פעילויות שחמט מקומיות ואזוריות ואף את אליפות הקב"ה, אז היה קל לארגן, הוא מעיד, "לא היתה עריין סלחיויה והחברים הרבו לשחק שח".

אלפים או ארופים?

יצחק היכל מגדיר עצמו כעסקן יותר משחקן. אגני שחקן ברמה גבוהה למדי, מעולם לא חרג מגבולות התנסות המקומית ולא השתלב בעסקנות ברמה הארצית. עובדה שאינה מקטינה את ההערכה הרבה שחוששים לו בענף השחמט, כפי שמעיד על כך נתן יונגרייז מקיבוץ הענף, רבו השחמט בבית היתנועה הקיבוצית. כאליוות הנער של התשיעיות העבריות, שהחיימה לאחורנו נטלו חלק 15 ערים. 6 מתוכם היו מספר מסריק/עין-המפרץ, יש בכך, כדי לעודד קנאה. אך יצחק מצטנע, לא התישות נחשבת בעיניו כליכך, אלא עצם העיסוק במשחק של ילדים ובני נוער רבים. איש פעיל יצחק, כל חיי כשרה והוא אינו מחפש שרה ששרד וטלפון אינם בשבילו, הכל מורכב בבית. תזיה, השעונים, הלוחות, הספרות המקצועית, כל היה כל העניין וכך יישאר: מוסר של איש אחר, ואחרי כל העניין ובה שיהיה לו גם תקציב משלו, להשלמת הצורך.

אם שח פעילותו רואה היכל במשחק סימולטני שהוקים בקיבוץ נגד האמן החיטאי הבכיר, מלכאל פריי, זה היה לפני 6 שנים. 70 איש נרשמו למשחק, אלה יורע, מה זה 70 לוחות מקיבוץ אחד?

היכל מעדיף את האלפים על פני הארופים, רב גורמן, מעין המפרץ, אמן בכיר ומטובי השחמטאים בארץ, מעדיף רוחק את האלופים, והיה רוצה, שישע דגש רב יותר על טיפוח בעלי הפוטנציאל והמצטיינים. לרב השחמט אינו עוד נגרר תחביב בלבד, אלא, עיסוק של ממש. הוא מקיים 40 משחקים ומשתתף ב"6 טורנירים מדי שנה מקדיש זמן רב ללימודים ולאמון, שהוא תיאורטי בעיקרו, וגולל זמן רב.

רוקאב ברכ תלו תקוות רבות, שיוחק וישחק את ענף השחמט באזור, אלא שהוא מעדיף לשחק במעורר שחמט בהרצליה, המצא בליגה האומית, עם זאת, יש מני מלים חמות על פעילות חוזקקים, יצחק מכפר מסריק ובזני מעין-המפרץ, שהקימו אימפריה בלעדיים לא היה פה כלום, רב תורם את חלקו בהדרכת ילדים, דור שלישי לשחקי השחמט באזור.

מלחמה אינטלקטואלית

לרב גורמן מני מארכות, סגנונית משו וטול רך ומחמם, ליריו השחמט הוא עולט ומלאו, עולם מיתק של אתגרים ומלחמה אינטלקטואלית, "זהו משחק עם ערכים ונוכחים ממדנה ראשונה המתוך את היכל

יצחק היכל מקדיש את האלפים על האלופים, אך מתבונן בקנאה בתנועה האירור, שהביאה תעליית מרוסיה

נתן יונגרייז, רבו השחמט בתנועה הקיבוצית, רווקא נשעני אופטימי לגבי עתידו של הענף בתנועה, זה הולך בנלים, הוא אומר, יש תקופות טובות ויש תקופות ששל, אך הבית הוא חיוני, נתן מספר על אלופ עבר להתמודד עם מצב קשה וגם לנצח, זה משחק יצירתי, במתיישבות העברית, שנבלטו כענף הארצי, גם היום יש שחקנים בולטים, כמו רב גורמן ודראל אליהם נשפטים, או מרים היכל מכפר מסריק, צריך, לדעתו, להשקיע למחשבה לחיירא, לטלוויזיה ולמשחק הכור - ידו של יחור מאמן וכססים נמסרות הידען לקידום השחמט, יצחק היכל לא רק מיצר, אלא בפירוש נשמע מורא, השנה האחרונה הייתה, אמנם, מוצלחת מאוד, בנוסף

השנה האחרונה הייתה, אמנם, מוצלחת מאוד, בנוסף

הכל נשאר במשפחה

במסגרת המשפחתית יצחק היכל רוח נחת, הבן מרים (זיוו וויס) היא השחמטאית הבכירה בתנועה הקיבוצית, ולרעו של רב גורמן, מהטובות בארץ, היום מרים אינה פעילה עוד וכך יהיה כנראה גם בעתיד, "התרגלות להיות אישה יחידה בתחרויות ולהתחרות עם גברים, ואח לא בעיה, זה אפילו נחמד, אך בסך-הכל השח הנשי הוא עולט מאוד, בתנועה הקיבוצית אין בכלל שחמט נשי, לטובות, אלו שחמט מרוסיה, לא כדאי להתחרות בארץ, אלא רק בח"ל.

אח בעלה ישראל וויס, מראשוני לציון, פגשה מרים, איד לא, בתחרות שחמט, היום ישראל הוא ראש קבוצת כפר מסריק/עין-המפרץ ומתווה תגבורת חשובה לבחורות, הוא מרוצה מהתנאים, העומדים לרשותו, החברות בקיבוץ עזרה לי כשחמטאי, צריך עוד קצת תקציב וקצת יומה ויהיה בסדר".

יצחק יורע לספר כי נברו, כן השנה וחצי, כבר מכיר את שנות כל הכלים יורע לסדרם על הלוח, כשיהיה בן 3, הוא אומר, נתחיל ללמד אותו לשחק.

להשתתפות של 6 נערים באליפות, עלתה קבוצת כפר מסריק/עין-המפרץ לליגה א, אבל יצחק חס נשחק ואינו רואה יורש, שיקח את העסק מידיו, אגני בן 63, המון שנים בעסק רוצה לנמור, אם אעזב - הכל ישל, אמנם הקמנו השנה וערה, יש תקציב והכל בסדר, אבל אני חושש, שכלי, משוגע לרבי העסק יפול, עזרי זה מפעל חיים, לא יהיה לי קל לראותו מחפור, בהחלט אינני אופטימי".

יצחק היכל מתבונן בקנאה על התנועה האירור, שהעניקה העלייה הרוסית לשחמט הישראלי, כואב לו, שהתנועה הקיבוצית אינה נהנית מכך, הוא מקווה לפחות, שיקומו לו יורשים, שינצו את נפילת השחמט הקיבוצי.

שלמה גלור

טוב לי לישון על מזרון פולירון

יצרני המזרון האורטופדי החדשני המבוסס על ידע אמריקני SLAT-O-PEDIC

כל מוצרינו ניתנים לרכישה בחנות המפעל	
שנתחח לשירות הציבור:	8.30-14.00
א'ח	
ב'ח	8.30-12.00
שבתות	9.30-14.00

פולירון

מזרונים ומוצרי ריפוד מפוליאוריתן מוקצף נשמח לראותכם אצלנו

קיסין זיקים ר.ב. ורף אשקלון 78140, טל 05121481/2

מבחן

הסיבוב השני: פינוי נפגעים

מפעלים גדולים עתירי עבודה שכירה, שהקיבוץ מתגמל לידם לא עוד עבודה, שאין אותה יצירות ועניין לא עוד תחומי יצור, שראשיתם בעבודה עצמית והמשכם בחשש להורקקות לעבודה שכירה.

אלב כיום יש לי הרגשה, שהתעשייה הקיבוצית אינה מטפלת בסיבוב השני באותה התמסרות והרשיות, כפי שטיפלה בסיבוב הראשון. הרב אולי מובן, מכיוון שעכשיו צריך לספק גם בפינוי נפגעים, אבל זה עוד לא הופך את הדבר למצוקה.

מפעל כושל במשק — גרוע יותר מהדערה מפעל יש לו השפעה שלילית, ועם כל הערות לקושי שהבדלה או בחיסול — הדבר חייב להיעשות. הוא הדין בחיפוש אחרי נושאים חדשים.

היום כבר ידוע לכל, מהו רגם המפעל המתאים למשק הקיבוצי (כרגם התחלתי, שממנו יכול להפתח ולצמוח המפעל העתידי: סדר גודל המתאים לגודל האוכלוסיה וערך מוסף מפעלי של לפחות 50 אלף דולר לעובד, כשהרגיו הוא בין 70 ל-80 אלף דולר, מחזור שנה הנובע מהתחזית האלה, מחייב השקעה בסדר גודל דומה — בצורה בידע ובזהירות חזו, זהו היקף משמש ממוצע יכול לעמוד בו בידע עם עזרת ממקורות משלתיים.

לגבי תוכנו של המפעל, צריך שתהיה בו מיומנות טכנולוגית, שיהיה בו מקום להתפתחות העובד במקצועו, שיכולים להיות בו, במשך הזמן, ייחודיות וחידוש, שיעסקו עד כמה שאפשר גם במוצר המוגמר, ולא בחומר הגלם בלבד; והדבר האחרון, אבל חשוב ביותר, שבעת הקמתו יהיו נהדרים דרכי השיווק שלו. הבשלות בתעשייה בעשור האחרון היו אר מעט על רקע של קוצר יד טכנולוגי, או כשלנות תעשייתית — הם זהו בעיקר תוצאות הצורך בהשקעות האדירות בשיווק, היעדר יזמי נכון של השוק, ובקיצוה מבויתותם בכל הקשור לתחום הזה.

אני יודע, שהקושי ביוזי ובמצאות פרויקט כזה הוא רב, ויש משקים, שכבר מחפשים, מה עשר שנים ויותר, את המפעל שבידי להם את הישועה, וקטנתו מלהשיג עצות בנושא הזה. אבל אני לי ספק, שהמסורת הקיבוצית, המטפלים בדבר, יכולים להגיע לאותו ידיו מפעלים נוספים, אשר ישלים את מערך התעשייה הקיבוצית.

בנו, שקשה יותר לספק במילואים בפרט, מאשר בנטיעה חדשה — אך אני שואל: איך

עמוס מר חיים מנהל חברת בלל תעשיות — המייבאת והתעשייתית של קיבוץ בלל. ליד 1988, בעקב היה חמש שנים, חבר קיבוץ בתיקע

בסיבוב הראשון הצליחה התנועה הקיבוצית באופן מרשים כל כך, ועכשיו לא צריך להיות כזו בעיית הסיבוב השני? יש לראות על רקע המבשר המעמיק בחקלאות והצורך במציאת הכנסה מתאימה ליום העבודה מצד אחד, ומצד שני על רקע היותה הארץ הטבעית, שמחפשת לה תמיד אפיקים משלה, ישנם משקים, שמחפשים תמיד את המפעל השני והשלישי, שרשומסטיבית מתברר, שלפעמים העיניים גדולות יותר מכפי שהבטן יכולה לעכל.

הנטייה הרווחת, כאילו ניתן לגזור גזירה שווה ולומר כי דין המשק המעורב בחקלאות יכול להיות כדיו המשק המעורב בתעשייה, יכולה להביא לטעות ולכיוון גדול של משאבים, יש הניחן להקים מפעל שני במשק, במיוחד במשק גדול, שיש בו צרכים חברתיים או משקים, שהמפעל הראשון אינו יכול לענות עליהם. אולם ריבוי מפעלים במשק אחד עלול להביא לפיצול המאמץ הניהולי, לכניסה למיסר סדרם מבחינה תקציבית, ולהתנצות מהם, מפעל-קטן"א במקום מפעל אחד גדול ועיל. אינני מדבר, כמובן, על מפעלים קטנים להפציתו, או דומים להם, שהם קשורים ליציאתם הארשית של חבר זה או אחר, אלא לתיעוש במשמעותו הרחבה, נרמה לי, שאת הגיוון והעניין

הקיבוצית גדלה, דווקא, בשעה קשה זו — כפי שהיה לאורך כל עשרים השנים האחרונות. אינני חושב, שאנחנו מדברים על "משמיה לאומית", כפי שאינני רוצה להימנות עם אלה, שבאים בטענות לקיבוץ, על שאיננו מוזהר מקום עבודה לסביבתו, ואיננו עוסק במצוות שונות הקשורות למיקומו באזורי הפיתוח, לא מעט מוטענות האלו נובעות מהתמימות הצבועה, שכן המועדים כך לא עושים בעניין הזה יותר. "המשמיה לאומית" של הקיבוץ בתחום הכלכלי, היא להבטיח קודם כל את קיומו ואת גידולו ואת היטו מן פחות על שולחן הציבור — שולחן שאיננו קיים למעשה, אם לא יעשה כך, צפויות לו אותן סכנות, המאיימות היום על קיומו של המשק המשכי.

א"אשר, שלא להזכיר בהקשר זה את ההסתברות הפיננסית של התנועה הקיבוצית, קטנות מלהיות מסר, אבל אישית הצטערתי מאוד לראות, שמול המאמץ שעשו חברי לעבודה בממשלה ועשיתי אני, כדי להסוך עוד שבר של אחוז בריבית למפעל, או להסכיף להשקעה עוד חודש הוצא, כדי לתת מענק יותר גדול או להוואה יותר גדולה, כשכל אלה נעשו בזכות הצדוק המוסרי שבנועה המיוחדת לתעשייה הקיבוצית, והנה הכל עלה בעשן של ימי אירור העלילים.

...הושעני, שחברו כאן תמימות עם התחרדות המספרים הגדולים ויחד הובילו לעשיית עסקים עם גורמים. שהקיבוץ לא היה צריך לקנות מהם אפילו שק תפוחי אדמה

אינני חושב, שזה פשע להזווח מריבית, אני לא חושב, שזה בלתי מוסרי להקטין את הוצאות המימון במידות ערכיות, אם זה לגיטימי לשלם ריבית — זה לגיטימי לקבל ריבית, אבל, כהכירי חלק מן הנושאים הפועלות, הושעני, שמה שחברו כאן יחד וזו תמימות מצד אחד, והסתחררות מהמספרים הגדולים מצד שני, ושני אלה הובילו ליציאת קשרים ולעשיית עסקים עם גורמים, שהקיבוץ לא היה צריך לקנות מהם אפילו שק של תפוחי-אדמה.

זהו ענין, זהו לא סוף העולם ואני בטוח, שחלק נלמד, וברור-לכל, לקח נלמד וגשור טוב יותר כאשר הכסף חסר בקופה, ואני מאמין, שבעזרת אמיתית, בתושייה, במיומנות ובכישורון, שמאלה יש בשפע במשק הקיבוצי — המסור של הלך הזה ייצא בשכרה, והתעשייה הקיבוצית תמשיך להיות רדומה ומופת במדינה, כפי שהייתה בעת הקודמות.

מה הולך

הזוג גודיאנו מבקש להודות

אחרי שנעלו בני הזוג גודיאנו לכמה שבועות בבית הספר, נפתחו בפניהם כיום העשירי לאונסט שער בראקא, לפני שבוע העדיר משרד הפנים שלא להשיב על בג"ץ שהוגש בעניינם, וחזרו בו מהחלטתו לגרשם. המונח "אורש" אינו כתאום, עדיין לא להגדיר את מה שחשם כיום ויקטור ואוליביה, אבל הקלה ואסירות תודה לקולטים — זה כן, מאוד ודבר.

בשעה טובה: מהיום אתם אורחים מהושרה ויקטור: מבחינת מעמדם לא הסתנה דבר, כמיק שמענו את הדיעה בטלוויזיה, לא קיבלנו את הניירות והאשרים המתאימים, אנתנו עדיין מתייצבים פעם בשבוע במשרדה ואין לנו כל אישור בכתב, שאנחנו תושבים בחוק במדינת ישראל. אנתנו מוכים. עד מתי?

ויקטור: אני מאלה שרואים את חצי הכוס הריקה. ראיסטי, אינני נותן הבטחה ולא מבטן לעתיד. עברתי מספיק צרות בחיי, כשרייתי צער הייתי פתוח לכל האנשים, נאול למרחי דברים רבים. עכשיו אני פשוט מחכה. הצאות עשיריתם כאן שינו משהו ביוחכם למדינה?

ויקטור: אני מקבל את הצרות שעברו עלינו כאן כמציאות, אלו החיים. חשבתי על כך רבות, נראה לי, שהאנשים צריכים לעבור יותר באין האת כר לבנות אותה ולהצמיח אותה. זו ארץ חדשה וצעירה, שצריכה להתבסס, יותר מאוחר, שיתקשקו בבניית פוליטיות של דה, שמאלי-ימין וכו', כיום בכל אופן, אינני מפתח מרבר, גם לא מהמשרה. אני רוצה להיות כאן?

ויקטור: למדתי חן בעניינים? ויקטור: משפחתי כאן? אני מרגיש גוש מיוחד לארץ הזאת ולא בגלל שזו ארץ הקודש, אני רות.

אני חושב, שחברו בראקא, הוא זה שנועק ראשונה להביא את הזוג גודיאנו לברקא, הוא זה שניס את הקיבוץ לנאנק בעניינם: "הומנו אותם לקיבוץ לפני שראינו אותם, מפני שהיו במצוקה. נהגנו באחרים במדינה שאיכפת להם, כיצד מראה וכיצד יתנהגו כאן לאנשים. הברתי להם: אתם נמצאים כאן על תקן של אנשים, ששוקקים לעזרה, נמשיך בטיפול בכם, עד שתגיעו לחוף מבטחים, אם תרצו לקום ולעזוב — בבקשה, הקיבוץ לא סגור, היום, כשאנחנו מכירים אותם — דרך פתוחה בפניהם

כמועדים לקיבוץ. את כל שעשנו למענם עשינו ללא קשר לקליטתם בקיבוץ. אני מבקש להוסיף עוד ניוטה — תכתבי — אנתנו דורשים ועזרת הקיבוץ על האירועים שעברו עליהם בכלל, בשבועות המעטים שהם שבו בכלל בישראל, הם חיו בתנאים גוראים, וסבלו כהוגן וכל זה הוא דרך בגלל שאינם יהודים כיעני השלטונות, בשל כך, הם הופלו לרעה. אוליביה לא התאששה עד היום, לא נעזר על כך בשתיקה"

ויקטור ואוליביה גודיאנו. בעיקרון, אנתנו רוצים ללכת בדרך החיים הקיבוצית.

כולם מכירים אותנו, חברים אלינו, האנשים מקבלים אותנו בורעות פתוחות, כשנודע כאן על פסיקת הבג"ץ, כולם בירכו אותנו, הביאו עוגות ויין ואיחלו מליטוב, נוסף לכך, אני יכול לרבר רומנית עם אנשים יוצאי רומניה וזה משר את הרגשתי הבית. ויקטור: אני עדיין לא יודע, אני לומד, אני חושב, שביקבוץ יכולים להיות רק אנשים שישוכנעים בנסים האידאולוגי, שוחותים עם אנשים רבים בקיבוץ ונדרתת, עד כמה הם רבקים לתק"ם, לא איפשרו לנו בגלל הבעיות עם הוויזיה, האמנם יש מינים להשוואה בין הקיבוץ לקיבוצים?

ויקטור: כך כתבו בעיתון, אבל לא אפרט זאת: העיתונות טמלה בפי מלים, שלא אמרתי, אני שום קשר בין הקיבוץ לקומניזם! מלבר זאת, אני מעדיף לא לרבר על הקומניזם ברומניה, יש לי עדיין אחרות רומניות וקטנים ברומניה, כל אחד ששכר קצת את הקיבוץ, יראה שאין כאן כל דמיון לקומניזם הרומני. קיבוץ הוא סוציאליזם אמיתי עם נטייה קטנה שמאלה. וזה מיצא חן בעינינו? אוליביה: אחרי כל הקשים שעברו עלינו, אני שמחה להרעע קצת בקיבוץ, אני מרגישה פה טוב.

נילי שרמני

משלוח לחי' או לארץ זה אמבסדור

הסטריואו

חדש לכבדישמייעה

Advertisement for 'Knesset Nuchal' (כנס הנחל) featuring a large headline and contact information for a medical or health-related service.

Advertisement for 'Asmud Beim' (אסמור בע"מ) featuring a large headline and a list of services or products offered.

Large advertisement for 'Nechal Ma'arsh' (נעלי מארש בע"מ) featuring a large headline, a list of products, and contact information.

גרדה כהן

ארוחת ארבע

כיסוני תפוחים

כיסוני תפוחים הינם מטעם של ילדות, אמה עשתה אותם מבצק שמרים, הורה יוליה — מבצק גבינה והורה ולמה — מבצק עלי. אבל אצל סלז זה היה טעיף. אל חצינו מלאי מכיני תפוחים. הם טובים באותו יום וצריך לאכול אותם טריים. אך אם תוסיפו חברים לבוס קפה — זה הצלחה.

המילוי: המילוי הוא לרוב סק תפוחים סמך ומבושל. מבשלים קילו תפוחים קלופים ותפוחים במעט מאוד מים וטוב עד שום רבים למגרי.

מועדים (אפשר בכל יום) ושמים לזמן מה במסגרת, שומרים ירד עוד יותר. מן המין אפשר לעשות שתייה טובה. מתקנים את טעם מלוח התפוחים לפי המתקנות הרצויה, יש כאלה, הממלאים גם בתפוחים מרוסקים וזים עם סוכריות ואגוזים.

הבצקים:

בצק שמרים קר — התמימים: 8 כוסות קמח, 4 חלבונים, 3 חבילות מרגריט, 1 כף מלח, 1/2 כוס סוכר, 1 חפסית וניל, קליפת לימון מגוררת, 2 כפיות אפיון, 50 גרם שמרים מומסים, 1/2 כוס מים חמים, לשם צק מכל התמימים ושומרים לילה במקרר.

בצק גבינה

שמים ללילה במסגרת קופסת גבינה 9%, שחיתים קמח. למחרת מערבבים 1/2 כוס סוכר, 7 כמות שמן, 1 חפסית וניל, 7 כפות חלב, 3 כוסות קמח 1/2 חפסית אפיון.

בצק עליים מוכן

את כל הבצקים מורידים רק דק (3 מילימטר) חתכים עגולים של 10 ס"מ וממלאים במילוי הקר. צרים כיסונים ומתקנים היטב בצדדים. מורחים בחלב מומס ואופים ב-200 מעלות, 20 דקות.

כניליו הקודם של עירוב בהרואה ההכנה של החתחת לבצק הפרץ עם ההוראה להכנת החתחת של עונת ספוג.

לכן, שמו לב להכנת החתחת של הבצק הפרץ מערבבים ביחד את כל התמימים וניל במימן זה כניליו הקודם. מניחים בקירור ומפזרים תבנית. לעומת זאת, להכנת החתחת של עונת ספוג מקצינים חלבונים עם סוכר לקצף חזק, מוסיפים חלבונים וקמח וכך שמו אותם.

בתיאבון

בותבים לדר

המוטרת גבנון

ברוך הירוק מ'98, מאנו בכחבנו של ארנן לפיר על רב פלג את הביטוי: בואו וגורדי את הניבית.

גינת הוא לטון נקבה של גיבן, כונת המחבר הייתה לגבנון. לבלית בנב, ובכערי: חטטות. כיוון שאנו עוסקים בחטטות, שהיא אליבא דכל הרעות גידול ככוער ומיותר. הבה נשים קץ לחטטות לשונות. שפופה ביותר בלשון הרעור והעיתונות. כונתה ל"טמון". כינוי גנאי להנועה הסומריה. באותו גיליון של הרף, בכתבה "שולחנות נפרדים", מנינו לא מות משה פועים את הביטוי המגילי "טמון". להנדה השומר הצעיר. אין זה נעלם ממני, כי כינוי זה נתקבל גם על ידי צעירי תנועתנו מתוך תמימות ולא איכפתיות. מקורו כנראה מקללה וועדת של איה "מא"ניק", שנה מבוקש של השומר הצעיר. וכך חדר לרובי מפתחו ועבר ל"לשון עמית".

"טמון" מורידו בגרמנית ליכדן, וזממה מגרמנית עבר ליריט. שפה שאיננה מכבדת את זכרם רבים לומדים אותה. אפילו באוניברסיטאות הנאציות. הדיל אגוס, הנה לבנות כל יהודי "שמוציני יודות" — יהודי מזהם אני נעלם ונפגע עד עומק נשמתו. כשאינו טועם בפי חברי תנועה השומר הצעיר את ההנדה המגילית את הנזק. אני מבין, שכמתי ייגמרו רבים כאלה, שהקיישו את כל הידיה לתנועתם מחנך לבם.

אנא, בנטות מכס, מדריכים מורים והורים הסירו את התועבה הזאת מקרבנו. תהיה מלאכת ההשמדה הבויה של תנועת השומר הצעיר.

יעקב רוזניץ, עירדהורש

משה ולא יצחק

קראנו בעיון את הרשימה על ביחוריה, אך עלינו לחקן טעות קטנה שבו של איש רמת דלה, בעיה את הנסיבות עם טיפת המים המלוחים היה בינה — ולא יצחק — איזוקוביץ. לימים משה בדורה בנו יאיר התחתן עם בתו. כל המסתחה עזה את דבריהל ב'1954 ועברה לאשקלון. אנב, אריה ולבוהו אליאב הקריש בספרו "אריה הצני" פרק שלם למשה איזוקוביץ — "אויק". משה נפטר לפני כמה שנים. ואולי ניתן לחקן את הטעות בנוגע לשמו.

רחל ואביבה כיני, קיבוץ יפעת

מרכולית

פיצ'פקס

ברוך וייסברדן המעניין להתושר בשתי רקטות טנים, הר"מאטור" במצב מצויין ובשתי רקטות "רגול" (האחת כמעט חדשה, "צלצל אלינו).

ירי זהב

מבוקש בעל ידיים טובות, שיוכל להחזיר לפעולה שערן סבא ישי, להתקשר לטל. 067-69264.

חיים

בעקבות לסי

חיים ריצמן (טל. 083-88762) בשעות הערב משתגע לגור זכר של קולי.

בעקבות ג'ק קוקר

המרה (טל. 067-58575) מחפשת כבר שנים גור של קוקר-ספניול או לברדור שחור, אל תתנו לה לחכות עוד.

חובמה

מקרב הלבבות מורה מתרגם מטעם הליגה הישראלית לאספנסו ("שפה ניטראלית, פשוטה, הגיונית, יעילה ורשימה").

מרכולית

פיצ'פקס

ברוך וייסברדן המעניין להתושר בשתי רקטות טנים, הר"מאטור" במצב מצויין ובשתי רקטות "רגול" (האחת כמעט חדשה, "צלצל אלינו).

ירי זהב

מבוקש בעל ידיים טובות, שיוכל להחזיר לפעולה שערן סבא ישי, להתקשר לטל. 067-69264.

חיים

בעקבות לסי

חיים ריצמן (טל. 083-88762) בשעות הערב משתגע לגור זכר של קולי.

בעקבות ג'ק קוקר

המרה (טל. 067-58575) מחפשת כבר שנים גור של קוקר-ספניול או לברדור שחור, אל תתנו לה לחכות עוד.

חובמה

מקרב הלבבות מורה מתרגם מטעם הליגה הישראלית לאספנסו ("שפה ניטראלית, פשוטה, הגיונית, יעילה ורשימה").

מרכולית

פיצ'פקס

ברוך וייסברדן המעניין להתושר בשתי רקטות טנים, הר"מאטור" במצב מצויין ובשתי רקטות "רגול" (האחת כמעט חדשה, "צלצל אלינו).

ירי זהב

מבוקש בעל ידיים טובות, שיוכל להחזיר לפעולה שערן סבא ישי, להתקשר לטל. 067-69264.

חיים

בעקבות לסי

חיים ריצמן (טל. 083-88762) בשעות הערב משתגע לגור זכר של קולי.

בעקבות ג'ק קוקר

המרה (טל. 067-58575) מחפשת כבר שנים גור של קוקר-ספניול או לברדור שחור, אל תתנו לה לחכות עוד.

חובמה

מקרב הלבבות מורה מתרגם מטעם הליגה הישראלית לאספנסו ("שפה ניטראלית, פשוטה, הגיונית, יעילה ורשימה").

מרכולית

פיצ'פקס

ברוך וייסברדן המעניין להתושר בשתי רקטות טנים, הר"מאטור" במצב מצויין ובשתי רקטות "רגול" (האחת כמעט חדשה, "צלצל אלינו).

ירי זהב

מבוקש בעל ידיים טובות, שיוכל להחזיר לפעולה שערן סבא ישי, להתקשר לטל. 067-69264.

חיים

בעקבות לסי

חיים ריצמן (טל. 083-88762) בשעות הערב משתגע לגור זכר של קולי.

בעקבות ג'ק קוקר

המרה (טל. 067-58575) מחפשת כבר שנים גור של קוקר-ספניול או לברדור שחור, אל תתנו לה לחכות עוד.

חובמה

מקרב הלבבות מורה מתרגם מטעם הליגה הישראלית לאספנסו ("שפה ניטראלית, פשוטה, הגיונית, יעילה ורשימה").

מרכולית

פיצ'פקס

ברוך וייסברדן המעניין להתושר בשתי רקטות טנים, הר"מאטור" במצב מצויין ובשתי רקטות "רגול" (האחת כמעט חדשה, "צלצל אלינו).

ירי זהב

מבוקש בעל ידיים טובות, שיוכל להחזיר לפעולה שערן סבא ישי, להתקשר לטל. 067-69264.

חיים

בעקבות לסי

חיים ריצמן (טל. 083-88762) בשעות הערב משתגע לגור זכר של קולי.

בעקבות ג'ק קוקר

המרה (טל. 067-58575) מחפשת כבר שנים גור של קוקר-ספניול או לברדור שחור, אל תתנו לה לחכות עוד.

חובמה

מקרב הלבבות מורה מתרגם מטעם הליגה הישראלית לאספנסו ("שפה ניטראלית, פשוטה, הגיונית, יעילה ורשימה").

מרכולית

פיצ'פקס

ברוך וייסברדן המעניין להתושר בשתי רקטות טנים, הר"מאטור" במצב מצויין ובשתי רקטות "רגול" (האחת כמעט חדשה, "צלצל אלינו).

ירי זהב

מבוקש בעל ידיים טובות, שיוכל להחזיר לפעולה שערן סבא ישי, להתקשר לטל. 067-69264.

חיים

בעקבות לסי

חיים ריצמן (טל. 083-88762) בשעות הערב משתגע לגור זכר של קולי.

בעקבות ג'ק קוקר

המרה (טל. 067-58575) מחפשת כבר שנים גור של קוקר-ספניול או לברדור שחור, אל תתנו לה לחכות עוד.

חובמה

מקרב הלבבות מורה מתרגם מטעם הליגה הישראלית לאספנסו ("שפה ניטראלית, פשוטה, הגיונית, יעילה ורשימה").

מכונת רכי"ל

להיט לכל גיל

עבשנו בחנות החדשה בבית רומנו.

★ מכונת גינס, קצרים וארוכים
★ מכונת כותנה שטון ווינס במידות עד 54

מבצע גורדי יצור וסוג ב' בנות ומתן עד 100% הנחה

- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות

מ. ברבר ובנו

בית חרושת למכונות "רכי"ל

לגברים, נשים, וילדים

ת"א דרך יפרא בית רומנו טל. 03-458539-654558

מכונת רכי"ל

להיט לכל גיל

עבשנו בחנות החדשה בבית רומנו.

★ מכונת גינס, קצרים וארוכים
★ מכונת כותנה שטון ווינס במידות עד 54

מבצע גורדי יצור וסוג ב' בנות ומתן עד 100% הנחה

- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות

מ. ברבר ובנו

בית חרושת למכונות "רכי"ל

לגברים, נשים, וילדים

ת"א דרך יפרא בית רומנו טל. 03-458539-654558

מכונת רכי"ל

להיט לכל גיל

עבשנו בחנות החדשה בבית רומנו.

★ מכונת גינס, קצרים וארוכים
★ מכונת כותנה שטון ווינס במידות עד 54

מבצע גורדי יצור וסוג ב' בנות ומתן עד 100% הנחה

- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות

מ. ברבר ובנו

בית חרושת למכונות "רכי"ל

לגברים, נשים, וילדים

ת"א דרך יפרא בית רומנו טל. 03-458539-654558

מכונת רכי"ל

להיט לכל גיל

עבשנו בחנות החדשה בבית רומנו.

★ מכונת גינס, קצרים וארוכים
★ מכונת כותנה שטון ווינס במידות עד 54

מבצע גורדי יצור וסוג ב' בנות ומתן עד 100% הנחה

- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות
- ★ מנעולים אולטימם בטיחות

מ. ברבר ובנו

בית חרושת למכונות "רכי"ל

לגברים, נשים, וילדים

ת"א דרך יפרא בית רומנו טל. 03-458539-654558